

Brüssel, 19. märts 2019
(OR. en)

7650/19

ATO 33
ENER 183

MENETLUSE TULEMUS

Saatja:	Nõukogu peasekretariaat
Saaja:	Alaliste esindajate komitee (COREPER II) / nõukogu
Eelmise dok nr:	7073/19 ATO 27 ENER 141
Teema:	Esimene tuumaohutust käsitlev Euroopa temaatiline vastastikune hindamine - Nõukogu järeldused (18. märts 2019)

Delegatsioonidele edastatakse lisas nõukogu järeldused esimese tuumaohutust käsitleva Euroopa temaatilise vastastikuse hindamise kohta, mille välisasjade nõukogu võttis vastu oma 18. märtsi 2019. aasta istungil.

NÕUKOGU JÄRELDUSED**esimese tuumaohutust käsitleva Euroopa temaatilise vastastikuse hindamise kohta**

Tunnistades, et:

- muudetud tuumaohutuse direktiivi¹ artikli 8e kohaselt algas esimene temaatiline vastastikune hindamine 2017. aastal² ning et järgmised temaatilised vastastikused hindamised hakkavad toimuma vähemalt iga kuue aasta järel. Esimesel temaatilisel vastastikusel hindamisel osales üheksateist riiki (kuusteist ELi liikmesriiki ja kolm riiki väljastpoolt ELi) ning vaatljana ka komisjon;
- ENSREG (tuumaohutust reguleerivate asutuste Euroopa tööühm) valis 1MW või suurema soojusvõimusega tuumajaamu ja uurimisreaktoreid hõlmava esimese temaatilise vastastikuse hindamise teemaks vananemise juhtimise;
- tuginedes ENSREGi ja WENRA (Lääne-Euroopa tuumaohutust reguleerivate asutuste ühendus) tehtud tööle on liikmesriigid, tegutsedes oma siseriiklike pädevate reguleerivate asutuste kaudu, koostanud ja avaldanud riiklikud hindamisaruanded;
- liikmesriigid, tegutsedes oma siseriiklike pädevate reguleerivate asutuste kaudu, ja komisjon vaatljana, on riiklikke hindamisaruandeid vastastikku hinnanud;
- komisjonil oli temaatilise vastastikuse hindamise protsessis aktiivne ja toetav roll, kandis hoolt halduslase ja logistilise korralduse eest ning toimis juhatuse sekretariaadina. Komisjon pakkus ka võimalusi üldsuse osalemiseks, andis protsessi kohta teavet ja esitas aruandeid temaatilise vastastikuse hindamise tulemuste kohta;

¹ Nõukogu direktiiv 2014/87/Euratom, millega luuakse tuumaseadmete tuumaohutust käsitlev ühenduse raamistik.

² Töö toimus 2015. aasta juunist 2018. aasta oktoobrini. Riiklikud aruanded koostati 2017. aasta lõpuks ja vastastikuse hindamise protsess viidi läbi 2018. aastal.

- tuumaohutusega seotud küsimuste üldise läbipaistvuse parandamiseks korraldasid komisjon, liikmesriigid ja ENSREG erinevaid üritusi, et veelgi tõhustada üldsusega konsulteerimist ja üldsuse kaasamist kogu protsessi. Kõik riiklikud hindamisaruanded, sidusrühmade küsimused ja vastused nendele küsimustele ning riigipõhised järeldused avaldati ENSREGi veebisaidil;
- ENSREG kiitis heaks vastastikuse hindamise aruandes 2018. aasta oktoobris ja avaldas selle oma veebisaidil;
- vastastikuste hindamiste peamine järeldus on, et kõikides tuumaelektrijaamadega riikides on vananemise juhtimise programmid. Kuigi ei täheldatud suuri puudusi seoses vananemise juhtimise programme käsitlevate Euroopa regulatsioonide ja nende rakendamisega tuumaelektrijaamades, täheldati hindamise tulemusel siiski valdkondi, kus täiendav töö võiks vananemise juhtimist tõhustada, eelkõige seoses süstemaatilistest ja ulatuslikumate uurimisreaktorite vananemise juhtimise programmidega. Lisaks sellele tehti hindamise käigus kindlaks, et Euroopa tasandil on endiselt probleeme, nt seoses vananemise juhtimise programmide tõhususe hindamise viisidega, ning selles rõhutati häid tavasid, nt väliste vastastikuste hindamiste teenuste kasutamist, et pakkuda loa omajate vananemise juhtimise programmide sõltumatut hindamist;
- ENSREG koostab tegevuskava, milles on paika pandud temaatilise vastastikuse hindamisega seotud probleemide käsitlemine, ning osalevad riigid koostavad riikliku tegevuskava nende riigipõhiste järelduste rakendamise kohta, kusjuures mõlemad avaldatakse 2019. aasta septembriks,

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU

Sissejuhatus

1. TERVITAB muudetud tuumaohutuse direktiivi kohase esimese temaatilise vastastikuse hindamise aruande vastuvõtmist ja avaldamist ENSREGi poolt;
2. TUNNISTAB, et ENSREG ja liikmesriigid viisid koostöös komisjoniga läbi avatud, läbipaistva ja kaasava protsessi ning RÕHUTAB, et see on oluline temaatilise vastastikuse hindamise ettevalmistamiseks, korraldamiseks, läbiviimiseks ja selle tulemuste edastamiseks liikmesriikide ja muude asjaomaste osaliste kaasamise teel;

3. TUNNISTAB, et järgmiste temaatiliste vastastikuste hindamiste õnnestumiseks on oluline nõuetekohane koordineerimine ja vastastikune täiendavus komisjoni ja liikmesriikide tegevuse vahel, mida tehakse ENSREGi ja vajaduse korral ka muude asjakohaste foorumite, nagu WENRA, toetusel ja koostöös tehnilise ja teadusliku abi organisatsioonidega;

Rakendamisprotsess

4. KUTSUB liikmesriike ÜLES esitama ENSREGi poolt välja töötatud vormi alusel koostatud riiklikud tegevuskavad 2019. aasta septembriks;
5. KUTSUB komisjoni ÜLES tagama, et ENSREG koostaks 2019. aasta septembriks tegevuskava, milles on paika pandud temaatilise vastastikuse hindamisega seotud probleemidest tulenevate vajalike meetmete käsitlemine ning et ta esitaks 2021. aasta detsembriks aruande esimese temaatilise vastastikuse hindamise rakendamise seisu kohta;
6. INNUSTAB liikmesriike analüüsima loa omajatega nende tuumaseadmete vananemise juhtimise programmide regulatsiooni ja rakendamist;
7. INNUSTAB liikmesriike rakendama süstemaatilisi ja ulatuslikke uurimisreaktorite vananemise juhtimise programme kooskõlas siseriiklike nõuete, rahvusvaheliste ohutusstandardite ja parimate tavadega;

Täiendava koostöö ja läbipaistvuse meetmed

8. KUTSUB komisjoni ÜLES paluma ELi naaberriikidel osaleda ELi temaatilistes vastastikustes hindamistes, et käsitleda kõrgeimal tasemel tuumaohutuse edendamist ja pidevat parandamist kolmandates riikides;
9. KUTSUB komisjoni ÜLES taotlema Rahvusvaheliselt Aatomienergiaagentuurilt (IAEA) temaatiliste vastastikuste hindamiste tulemuste ulatusliku levitamise edendamist;
10. KUTSUB liikmesriike ÜLES esitama oma riiklikke tegevuskavasid, sealhulgas vajalikke meetmeid ja vastavaid ajakavasid läbipaistvalt, eelkõige ENSREGi kaudu, et võimaldada asjakohaseid järelmeetmeid;

Edasised sammud

11. TOONITAB, et liikmesriikide jaoks on oluline õppida kõnealusest esimesest temaatilisest vastastikusest hindamisest, anda komisjonile, ENSREGile ja selle asjaomastele tööühmadele tagasisidet, et parandada tulevaste vastastikuste hindamiste tõhusust ja tulemuslikkust ning suurendada asjaomaste sidusrühmade osalemist;
 12. KUTSUB liikmesriike ÜLES kaaluma komisjoniga konsulteerides järgmise temaatilise vastastikuse hindamise teemat, tehes seda hiljemalt kolm aastat enne 2023. aastal läbiviidavat järgmist temaatilist vastastikust hindamist, võttes sealjuures arvesse esimesest hindamisest saadud kogemusi.
-